

Forslag

til

Lov om ændring af de kommunale styrelseslove.

Fremsat den 23. november 1977 af *indenrigsministeren*.

§ 1.

I lov om kommunernes styrelse, jfr. lovbekendtgørelse nr. 399 af 19. juli 1977, foretages følgende ændringer:

1. § 8, stk. 1, affattes således:

„Kommunalbestyrelsen i primærkommuner træffer beslutning om, når og hvor ordinære møder skal afholdes, og der indrykkes i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse. I bekendtgørelsen angives tillige på hvilke steder i kommunen, der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. stk. 4. Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden og bekendtgøres forud i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.“

2. I § 8 indsættes som stk. 4:

„Stk. 4. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på kommunalbestyrelsens møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i kommunen.“

3. § 9, stk. 1, affattes således:

„Amtsrådet holder som regel møde mindst 8 gange årligt. Møde skal afholdes, når amtsborgmesteren eller en tredjedel af medlemmerne forlanger det. Møderne bekendtgøres så vidt muligt forud i den lokale

presse efter amtsrådets bestemmelse. I bekendtgørelsen angives tillige på hvilke steder i amtskommunen, der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. stk. 3.“

4. I § 9 indsættes som stk. 3:

„Stk. 3. En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på amtsrådets møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i amtskommunen.“

5. I § 39 indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.“

§ 2.

I lov nr. 274 af 8. juni 1977 om Københavns kommunes styrelse foretages følgende ændringer:

1. § 8, stk. 1, affattes således:

„Borgerrepræsentationen træffer beslutning om, når og hvor ordinære møder skal afholdes, og der indrykkes i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse. I bekendtgørelsen

angives tillige på hvilke steder i kommunen, der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. stk.

4. Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden og bekendtgøres forud i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse.“

2. I § 8 indsættes som *stk. 4*:

„*Stk. 4.* En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på borgerrepræsentationens møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler

om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i kommunen.“

3. I § 40 indsættes som *stk. 2*:

„*Stk. 2.* En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse.“

§ 3.

Loven træder i kraft den 1. april 1978.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget indeholder de forslag til ændringer i den kommunale styrelseslov og Københavns kommunes styrelseslov, som er anbefalet i en redegørelse om kommunalt nærdemokrati, afgivet af en arbejdsgruppe nedsat af indenrigsministeriet. Arbejdsgruppen, der blandt andet har været sammensat af repræsentanter for de kommunale organisationer, indenrigsministeriet, miljøministeriet samt personer med særlig indsigt i nærdemokratiske spørgsmål, afgav sin redegørelse i marts 1977. Redegørelsen er udsendt som betænkning nr. 798.

Arbejdsgruppen blev nedsat til at gennemgå de problemer omkring nærdemokratiet, der i forbindelse med gennemførelsen af kommunalreformen har vist sig i det kommunale arbejde og i den offentlige debat. Arbejdsgruppen skulle fremkomme med en redegørelse, der dels beskrev allerede etablerede nærdemokratiske foranstaltninger, dels indeholdt en vurdering af yderligere mulige nærdemokratiske foranstaltninger. Arbejdsgruppens redegørelse skulle udgøre grundlag for en offentlig debat om de nærdemokratiske spørgsmål.

Det har været arbejdsgruppens principielle opfattelse, at det ikke er muligt i almindelighed at lovgive om nærdemokrati. En lovfæstelse af nærdemokratiske foranstaltninger må i stedet ske i speciallovgivningen, hvorved det er muligt at overveje og afveje de enkelte nærdemokratiske foranstaltninger.

I de kommunale styrelseslove har arbejdsgruppen derfor kun foreslået enkelte ændringer, hvorved der i hovedsagen sker en lovfæstelse af ordninger, som allerede faktisk er gældende i det store flertal af kommuner. Dette gælder således forslaget om, at der skal ske annoncering af den årlige mødebekendtgørelse, samt at også de enkelte møder skal annonceres. Endvidere gælder dette kravet om, at sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokol skal fremlægges et eller flere steder i kommunen.

Yderligere har arbejdsgruppen på baggrund af den nyligt gennemførte budget- og regnskabsreform foreslået, at der udsendes eller annonceres en kort redegørelse om årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag. På dette punkt er praksis i kommunerne noget varierende, omend de fleste kommuner er blevet stående ved bestemmelsen i styrelsesloven om, at det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal være tilgængelige for kommunens beboere.

Det er indenrigsministeriets opfattelse, at arbejdsgruppens forslag til ændringer i de kommunale styrelseslove kan sikre, at kommunens beboere på en enkel måde kan skaffe sig en almindelig orientering om de kommunale anliggender. Samtidig vil den omstændighed, at der fastsættes bindende regler om fremlæggelse af sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen betyde en styrkelse af pressens stilling, idet det dog samtidig må fastslås, at der alene er tale om minimumskrav, og at det allerede i dag i mange kommuner er fast praksis, at sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen tilsendes pressen.

Lovforslaget vil ikke medføre administrative konsekvenser men alene mindre økonomiske konsekvenser for kommunerne, som det imidlertid på grund af den varierende annonceringspraksis i kommunerne ikke er muligt nærmere at skønne over.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

ad nr. 1.

Forslaget svarer til arbejdsgruppens udkast i redegørelsen om kommunalt nærdemokrati, jfr. side 25 og 34 i betænkning nr. 798. Efter de hidtidige bestemmelser skal kommunalbestyrelsens årlige mødeplan bekendtgøres på den måde, der sædvanligt benyttes i kommunen. Det er opfattelsen, at denne bestemmelse er for ubestemt og utilstrækkelig. Mødeplanen foreslås i stedet altid annonceret i den lokale presse. Samtidig foreslås det, at der i annoncen angives fremlæggelsesstederne for sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. nedenfor ad nr. 2. For så vidt angår udtrykket »den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse« kan der henvises til den gældende bestemmelse i styrelseslovens § 9, stk. 1, 2. pkt., om amtsrådenes møder, hvor det dog er foreskrevet, at annonceringen skal ske i stedlige dagblade. Denne bestemmelse foreslås samtidig ændret til »den lokale presse«, således at annonceringen herefter kan ske i et eller flere dagblade eller distriktsblade, jfr. nedenfor ad nr. 3.

Kommunalbestyrelsens ordinære møder skal i dag alene årligt bekendtgøres. Efter den foreslåede bestemmelse skal der imidlertid også ske annoncering af kommunalbestyrelsens enkelte ordinære møder.

ad nr. 2.

Forslaget svarer til det udkast, der findes gengivet i betænkningen side 27. I den gældende styrelseslov er det alene bestemt, at borgmesteren i videst muligt omfang skal give medlemmerne underretning om, hvilke sager der vil komme til behandling på mødet, jfr. § 8, stk. 3. Den her omhandlede sagsfortegnelse er således alene foreskrevet i relation til kommunalbestyrelsens medlemmer og ikke kommunens beboere.

Det er imidlertid anset for rimeligt, at offentligheden – og ikke mindst pressen – får mulighed for at få information om, hvilke sager der skal behandles på kommunalbestyrelsens møder, og det foreslås derfor, at der så vidt muligt skal være fremlagt en sagsfortegnelse, idet der dog nødvendigvis må gøres undtagelse for så vidt angår de punkter i sagsfortegnelsen, som er omfattet af en tavshedspligt. Den sagsfortegnelse, der fremlægges, må som minimum indeholde en så tilstrækkelig angivelse af de enkelte sager, at det umiddelbart fremgår, hvad sagerne drejer sig om.

Det må i det hele understreges, at den foreslåede bestemmelse om fremlæggelse af sagsfortegnelse alene er udtryk for minimumskrav. Når en annoncering ikke er foreskrevet, skyldes det ikke så meget de hermed forbundne omkostninger, men den omstændighed, at en noget fyldigere annoncering alene af enkelte af de sager, der er optaget i sagsfortegnelsen, må anses at have en større informationseffekt. Afgørelsen af, hvilke sager der må betragtes som mere betydningsfulde, er imidlertid ifølge sagens natur så konkret og skønsmæssig, at det ikke lovteknisk er muligt at foreskrive en sådan selektiv annoncering.

Endelig foreslås det, at en udskrift af beslutningsprotokollen skal være fremlagt et eller flere steder i kommunen, således at det er muligt – uden at være til stede i kommunalbestyrelsens møder – at gøre sig bekendt med en sags afgørelse.

ad nr. 3.

De foreslåede ændringer svarer til de ændringer, der foreslås med hensyn til kommunalbestyrelsens mødebekendtgørelser, jfr. ovenfor ad nr. 1. På grund af ringere mødehyppighed gælder der ikke noget krav om, at amtsråd ved begyndelsen af hvert år skal fastlægge regelmæssige møder, idet man forudsætter, at amtsrådene afholder møder efter behov. Oplysning om fremlæggelsesstederne for sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokol må derfor medtages i de enkelte annoncerede mødebekendtgørelser. Det foreslås, at mødebekendtgørelse ikke som hidtil indskræn-

kes til stedlige dagblade efter amtsrådets bestemmelse, men i stedet skal finde sted i den lokale presse, fortsat efter amtsrådets nærmere bestemmelse.

ad nr. 4.

De foreslåede ændringer er identiske med de ændringer, der foreslås med hensyn til kommunalbestyrelsens sagsfortegnelse og udskrift af beslutningsprotokol, jfr. ovenfor ad nr. 2.

ad nr. 5.

Bestemmelsen fastslår en informationspligt over for kommunens beboere med hensyn til budgettet og en bestemt informationsform – udsendelse af meddelelse til beboerne eller annoncering i lokalpressen. Derimod er der ikke stillet nærmere indholdsmæssige krav til budgetinformationen, idet man har anset det for rigtigst, at de enkelte kommunalbestyrelser selv har mulighed for at bestemme den nærmere udformning af informationsmeddelelsen, herunder hvilke budgetoplysninger der må anses af særligt interesse for kommunens beboere.

Der har i de senere år i adskillige kommuner været udfoldet betydelige bestræbelser på at fremstille budgettet på en enkel og overskuelig måde for borgerne, f. eks. »kommunenøgletal« eller »den delte skattekrone«. Disse bestræbelser er blevet lettet gennem det nye kommunale budget- og regnskabssystem, og blandt de af indenrigsministeriet foreskrevne obligatoriske budgetoversigter er således også et budgetsammendrag, hvorom det i betænkning nr. 722 om det fremtidige budget- og regnskabssystem i kommuner og amtskommuner er udtalt, at dette specielt henvender sig til borgere og kommunalbestyrelse/amtsråd. Dette budgetsammendrag er i mange kommuner yderligere forkortet, således at alene hovedkontiene (f. eks. »undervisning og kultur«) er angivet. Herved opnås et summarisk overblik over kommunens aktiviteter og finansielle forhold. Offentliggørelse af et sådant forenklet budgetsammendrag vil være en af de måder, hvorpå den foreslåede informationspligt kan opfyldes. Det må imidlertid antages, at mange kommuner ikke vil blive stående herved, men vil supplere disse hovedtal med aktivitetsbeskrivelser, oplysninger om kommunens forventede udvikling, indbyggertal, aldersfordeling m.v.

Til § 2.

De foreslåede ændringer i Københavns kommunes styrelseslov svarer i det hele til de ændringer, der er foreslået i § 1 vedrørende landets øvrige kommunalbestyrelser.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

(Ændringer kursiveret).

Gældende lov.

*Lov om kommunernes styrelse, jfr. lovbe-
kendtgørelse nr. 399 af 19. juli 1977.*

§ 8, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen i primærkommuner træffer beslutning om, når og hvor ordinære møder skal afholdes, og der udstedes i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom på den måde, der sædvanligt benyttes i kommunen. Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden.

§ 9, stk. 1.

Amtsrådet holder som regel møde mindst 8 gange årligt. Møde skal afholdes, når amtsborgmesteren eller en tredjedel af medlemmerne forlanger det. Møderne bekendtgøres så vidt muligt forud i stedlige dagblade efter amtsrådets bestemmelse.

Lovforslaget.

§ 8, stk. 1.

Kommunalbestyrelsen i primærkommuner træffer beslutning om, når og hvor ordinære møder skal afholdes, og der *indrykkes* i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom *i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse. I bekendtgørelsen angives tillige på hvilke steder i kommunen, der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. stk. 4.* Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden og bekendtgøres forud *i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.*

§ 8, stk. 4.

En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på kommunalbestyrelsens møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i kommunen.

§ 9, stk. 1.

Amtsrådet holder som regel møde mindst 8 gange årligt. Møde skal afholdes, når amtsborgmesteren eller en tredjedel af medlemmerne forlanger det. Møderne bekendtgøres så vidt muligt forud *i den lokale presse efter amtsrådets bestemmelse. I bekendtgørelsen angives tillige på hvilke steder i amtskommunen der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. stk. 3.*

§ 9, stk. 3.

En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på amtsrådets møde samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i amtskommunen.

Gældende lov.

Lov nr. 274 af 8. juni 1977 om Københavns kommunes styrelse.

§ 8, stk. 1.

Borgerrepræsentationen træffer beslutning om, når og hvor ordinære møder skal afholdes, og der udsendes i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom. Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden.

Lovforslaget.

§ 39, stk. 2.

En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse efter kommunalbestyrelsens bestemmelse.

§ 8, stk. 1.

Borgerrepræsentationen træffer beslutning om, når og hvor ordinære møde skal afholdes, og der *indrykkes* i begyndelsen af hvert regnskabsår bekendtgørelse herom i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse. I bekendtgørelsen angives tillige på hvilke steder i kommunen, der vil være fremlagt sagsfortegnelse samt udskrift af beslutningsprotokollen, jfr. stk. 4. Ordinært møde afholdes som regel mindst én gang om måneden og bekendtgøres forud i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse.

§ 8, stk. 4.

En fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på borgerrepræsentationens møde, samt en udskrift af beslutningsprotokollen skal med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, så vidt muligt være fremlagt et eller flere steder i kommunen.

§ 40, stk. 2.

En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse udsendes til kommunens beboere eller indrykkes i den lokale presse efter borgerrepræsentationens bestemmelse.